

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 224/2012-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júla 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti M. V. a S. V., obaja bytom ..., zastúpených JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ing. J. L., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000, za účasti Okresného súdu Čadca, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. V. a S. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 porušené boli.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby vo veci sp. zn. 6 C 580/2000 konal bez zbytočných prietáhov.

3. M. V. a S. V. priznáva finančné zadostučinenie každému po 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré im je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť M. V. a S. V. trovy konania v sume 341,81 € (slovom tristoštyridsaťjeden eur a osemdesiatjeden centov) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2012 doručená sťažnosť M. V. a S. V., obaja bytom ... (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ing. J. L., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh a z pripojeného súdneho spisu vyplýva, že sťažovatelia podali 8. novembra 2000 okresnému súdu žalobu proti odporcom Š. Š. (ďalej len „odporca

v 1. rade“) a H. Š. (ďalej len „odporkyňa v 2. rade“, spolu len „odporcovia“), ktorou sa domáhali zaplata sumy 200 000 Sk z titulu doplatku kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti. Konanie je vedené pod sp. zn. 6 C 580/2000 a do dňa rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti nebolo právoplatne skončené.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Dňa 8. 11. 2000 sme podali na Okresný súd v Čadci návrh na zaplata sumy 200.000,- Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania od 3. 11. 2000 až do zaplata voči žalovaným v rade 1./ (Š. Š.) a v rade 2./ (H. Š.).

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 10. 6. 2003 č. k. 6 C 580/2000 našu žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku sme podali odvolanie a Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 3. 12. 2003, č. k. 6 Co 384/2003 napadnutý I. stupňový rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 20. 4. 2004, č. k. 6 C 580/2000 uložil žalovaným v rade 1./ a 2./ zaplatiť nám – žalobcom sumu 175.000,- Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania od 3. 11. 2000 až do zaplata.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 31. 1. 2007, č. k. 8 Co 140/2006 predmetný rozsudok opäť zrušil a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 14. 6. 2007, č. k. 6 C 580/2000 (v poradí tretí), uložil žalovanej v rade 2./ povinnosť zaplatiť nám - žalobcom sumu 175.000,- Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania od 3. 11. 2000 až do zaplata.

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 9. 4. 2008, č. k. 7 Co 221/2007 napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil.

Na základe podnetu žalovanej v rade 2./ napadol rozsudok Okresného súdu v Čadci zo dňa 14. 6. 2007 č. k. 6 C 580/2000 vo výroku o povinnosti žalovanej rade 2./ v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. 4. 2008, č. k. 7 Co 221/2007 mimoriadnym dovolaním generálny prokurátor SR, pričom Najvyšší súd mimoriadnemu dovolaniu vyhovel a uznesením zo dňa 30. 6. 2011, č. k. 3 M Cdo 13/2009 predmetné rozsudky zrušil.

Predmetné konanie sa vedie na Okresnom súde v Čadci pod č. k. 6 C 580/2000. Od podania návrhu v roku 2000 až do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté a to napriek tomu, že ide o 11 rokov trvajúci spor.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo M. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Čadci postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 porušené bolo.

Základné právo S. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Čadci postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 porušené bolo.

Okresnému súdu v Čadci prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000 konať bez zbytočných prieťahov.

M. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 11.000,- € (slovom jedenásťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

S. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 11.000,- € (slovom jedenásťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Čadca je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátskej kancelárii JUDr. M. P., advokátka, s. r. o., Ž., vo výške 476,00 € na účet č.: ...“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 224/2012-17 z 3. mája 2012 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľky a predseda okresného súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení č. Spr. 399/2012 z 21. marca 2012, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 26. marca 2012, bez podrobnejšej analýzy konštatoval, že „*Vo veci boli spôsobené prietahy v konaní.*“.

Právna zástupkyňa sťažovateľov v reakcii na vyjadrenie predsedu okresného súdu z 21. marca 2012 uviedla, že „... *samotný súd konštatoval prietahy v konaní*“.

II.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil tento nasledovný priebeh namietaného konania:

1. Žaloba sťažovateľov, ktorou sa domáhali proti odporcom zaplataenia doplatku kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti v sume 200 000 Sk, bola okresnému súdu doručená 15. novembra 2000 a zaevidovaná pod sp. zn. 6 C 580/2000.

2. Okresný súd po vykonaní úkonov súvisiacich s prípravou pojednávania (doplatenie súdneho poplatku za podaný návrh, vyjadrenie k návrhu, predloženie navrhnutých dôkazov) nariadil 25. marca 2003 termín pojednávania na 10. jún 2003, na ktorom v poradí prvým rozsudkom vo veci rozhodol tak, že žalobu sťažovateľov zamietol.

3. Proti rozsudku z 10. júna 2003 podali sťažovatelia odvolanie; spis bol na rozhodnutie o odvolaní doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 19. septembra 2003.

4. Krajský súd o odvolaní rozhodol 3. decembra 2003 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie; spis bol okresnému súdu vrátený 15. marca 2004.

5. Dňa 16. marca 2004 okresný súd nariadil pojednávanie na 20. apríl 2004, na ktorom v poradí druhým rozsudkom vo veci rozhodol tak, že zaviazal odporcov na zaplatenie sumy 175 000 Sk; rozsudok bol účastníkom konania doručený 1. júla 2004, resp. 2. júla 2004.

6. Proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu podal 23. júla 2004 odporca v 1. rade odvolanie a zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov; sťažovatelia sa k odvolaniu vyjadrili podaním doručeným okresnému súdu 16. septembra 2004.

7. Po zistení majetkových pomerov odporcu v 1. rade mu okresný súd uznesením z 28. októbra 2004 priznal čiastočne oslobodenie od súdnych poplatkov. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie odporca v 1. rade, o ktorom krajský súd rozhodol 31. decembra 2004 tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

8. Spis na rozhodnutie o odvolaní proti rozsudku z 20. apríla 2004 bol krajskému súdu doručený 22. marca 2005. Krajský súd spis vrátil okresnému súdu na účely odstránenia nedostatkov; okresný súd ho krajskému súdu opätovne predložil 9. marca 2006.

9. Krajský súd uznesením z 31. januára 2007 aj v poradí druhý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie; spis bol vrátený okresnému súdu 26. apríla 2007.

9. Okresný súd nariadil termín pojednávania na 5. jún 2007, ktoré bolo na žiadosť odporkyne v 2. rade odročené na 12. jún 2007 a následne 14. jún 2007.

10. Na pojednávaní konanom 14. júna 2007 okresný súd opätovne o veci rozhodol rozsudkom tak, že uložil odporkyňi v 2. rade uhradiť sťažovateľom 175 000 Sk s 17,6 % úrokom z omeškania a vo vzťahu k odporcovi v 1. rade žalobu zamietol; účastníkom konania bol rozsudok doručený 17. júla 2007. Proti rozsudku podali odvolanie sťažovatelia a odporkyňa v 2. rade. Krajský súd v poradí tretí rozsudok okresného súdu na pojednávaní konanom 9. apríla 2008 potvrdil.

11. Na podnet odporkyne v 2. rade podal 14. júla 2009 generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku okresného súdu

o uložení povinnosti odporkyni v 2. rade zaplatiť sťažovateľom predmetnú sumu v spojení s potvrdzujúcim výrokom rozsudku krajského súdu.

12. O mimoriadnom dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 M Cdo 13/2009 z 30. júna 2011, ktorým zrušil dovolaním napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku krajského súdu, ako aj dovolaním napadnutý výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bola odporkyni v 2. rade uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľom sumu 175 000 Sk s úrokom z omeškania. V rozsahu zrušenia najvyšší súd vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

13. Dňa 31. októbra 2011 doručili sťažovatelia okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia týkajúceho sa trov konania; o tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením zo 7. decembra 2011 tak, že predbežné opatrenie nariadil. Proti nariadeniu predbežného opatrenia podala odporkyňa v 2. rade odvolanie.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. listiny, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 580/2000.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Predmetom konania, v ktorom sťažovatelia namietajú zbytočné priet'ahy, je rozhodovanie o ich žalobe, ktorou sa domáhajú proti odporcom zaplattenia sumy 200 000 Sk z titulu doplatku kúpnej ceny za predaj nehnuteľnosti. Ústavný súd z obsahu spisu ani z vyjadrení sťažovateľov nezistil žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné kvalifikovať namietané konanie ako právne či skutkovo zložité.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľov ako účastníkov súdneho konania. Zo spisu vyplýva, že sťažovatelia sa zúčastňovali pojednávaní nariadených okresným súdom, na výzvy súdu reagovali v súdom určených lehotách prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu. Sťažovatelia sa prostredníctvom sťažnosti na priet'ahy v konaní adresovanej predsedovi okresného súdu domáhali urýchlenia priebehu namietaného konania. Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v namietanom konaní. V tejto súvislosti poukázal na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

Ústavný súd dospel k názoru, že postup okresného súdu bol poznamenaný predovšetkým neefektívnou a nesústredenou činnosťou. Okresný súd vo veci trikrát rozhodol, pričom v jeho poradí prvý rozsudok z 10. júna 2003 krajský súd zrušil predovšetkým z dôvodu, že „*sa riadne nezaoberal návrhom a tvrdením navrhovateľov 1/ a 2/. Neskúmal návrh navrhovateľov 1/ a 2/ v podstate, keď neskúmal, že sa jedná o neoprávnené obohatenie...*“. V poradí druhý rozsudok okresného súdu z 20. apríla 2004 krajský súd opätovne zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V poradí tretí rozsudok okresného súdu zo 14. júna 2007 vychádzal zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v jeho predošlom zrušujúcom uznesení, preto ho krajský súd potvrdil. Tento rozsudok vo výroku o uložení povinnosti odporkyni v 2. rade zaplatiť sťažovateľom sumu 175 000 Sk s úrokom z omeškania v spojení s potvrdzujúcim rozsudku odvolacieho súdu bol ale na základe mimoriadneho dovolania uznesením najvyššieho súdu z 30. júna 2011 v dovolaní napadnutej časti zrušený a vec bola v rozsahu zrušenia vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Za týchto okolností nie je vec sťažovateľov ani po 12 rokoch od začatia konania právoplatne skončená, čo je už samo osebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné. Ústavný súd poznamenáva, že aj okresný súd vo svojom vyjadrení akceptoval, že v namietanom konaní došlo k zbytočným prietáhom.

Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že predovšetkým neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu došlo v namietanom konaní k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania o sťažnosti nebolo namietané konanie ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu konať v ďalšom období bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovatelia sa domáhali priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume každému po 11 000 €, čo odôvodnili takto: *„Právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzame, nám spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu. Neustále dochádza k nášmu finančnému poškodzovaniu z dôvodu neustáleho platenia súdnych poplatkov, trov právneho zastupovania ako aj exekučných trov, pričom bezdôvodné obohatenie vo výške 175.000,- Sk, ktoré je predmetom sporu, nám do dnešného dňa nikto nevrátil.*

Vzhľadom k tomu, že predmet sporu je pre nás – sťažovateľov vzhľadom na našu sociálnu a rodinnú situáciu a vzhľadom na zdravotný stav veľmi podstatný, žiadame priznať nám podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia našich práv primerané finančné zadost'učinenie...“

Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc na jednej strane predovšetkým doterajšiu dĺžku namietaného konania, intenzitu neefektívnej a nesústredenej činnosti okresného súdu a správanie s'ťažovateľov ako účastníkov konania a na druhej strane predmet sporu (žaloba o zaplatenie sumy 200 000 Sk s príslušenstvom) ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume po 4 000 € každému zo s'ťažovateľov primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd priznal s'ťažovateľom úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2012 (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie s'ťažnosti) v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 pre dvoch s'ťažovateľov patrí odmena v sume 127,16 € (aplikáciou § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky), ktorú bolo potrebné zvýšiť o režijný paušál (2 x 7,63 €), čo spolu predstavuje sumu 142,42 € za jeden úkon právnej služby (porovnaj I. ÚS 417/2010, II. ÚS 25/2011, III. ÚS 354/2010, IV. ÚS 475/2010). Za dva úkony právnej služby patrí odmena v sume 2 x 142,42 €, t. j. v sume 284,84 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH (právny zástupca s'ťažovateľov je platcom DPH), t. j. o 56,97 €. Ústavný súd tak priznal trovy konania v celkovej sume 341,81 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012